

## **ВПЛИВ ЛІСОВОЇ СТРАТЕГІЇ ЄС НА ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО УКРАЇНИ**

*Хань Є. Ю.<sup>1</sup>, кандидат сільськогосподарських наук,  
Кравець П. В.<sup>2</sup>, кандидат сільськогосподарських наук*

*<sup>1</sup>Національний університет біоресурсів і природокористування України,*

*<sup>2</sup>Український науково-дослідний інститут лісового господарства та  
агролісомеліорації імені Г. М. Висоцького*

*[khan@nubip.edu.ua](mailto:khan@nubip.edu.ua)*

Нова Лісова Стратегія ЄС до 2030 року (Стратегія), ухвалена у 2021 році, визначає нові підходи до ведення лісового господарства як у країнах об'єднання, так і в його партнерів. Україна, реалізуючи свої євроінтеграційні прагнення, стоїть перед завданням глибокої трансформації лісового сектору, відкриваючись при цьому як новим можливостям, так і викликам.

Низка закладених у Стратегії підходів і механізмів впливатиме на функціонування та розвиток лісового господарства України. Наразі центральне місце займає Регламент (ЄС) 2023/1115 щодо продукції, що не спричиняє знеліснення (EUDR), що набув чинності в червні 2023 року. Визнаючи на ринку ЄС лише ту продукцію, яка не пов'язана з порушенням застосовного законодавства країни походження та знелісненням, Регламент зумовлює поштовх для розвитку й удосконалення систем обліку та контролю за рухом деревини, впровадження цифрових технологій геолокації лісових ділянок та створення комплексних систем належної перевірки. Віднесення України до країн низького ризику щодо знеліснення та деградації лісів у травні 2025 року не має зупиняти роботу зі зміцнення простежуваності ланцюгів постачання та зниження ризиків утворення й потрапляння на ринок невідповідної продукції. Актуальні виклики лісового сектору, зумовлені, зокрема, військовою агресією, є підставою для перегляду оцінки ризиків для країни вже наступного року. Масштаби завданої шкоди виходять далеко за межі звичайних кризових сценаріїв, формуючи принципово іншу реальність для галузі.

Нові стандарти Стратегії щодо кліматичної нейтральності та збереження біорізноманіття вимагають запровадження каскадного принципу використання деревини. А це, відповідно, активує механізми виробництва товарів із високою доданою вартістю, запровадження інноваційних технологій переробки деревини та

розвитку нових сегментів ринку, орієнтованих на циркулярну економіку. В свою чергу, обмеження щодо використання деревини для енергетичних потреб, передбачені переглянутою Директивою про відновлювану енергію, вимагатимуть диверсифікації джерел відновлюваної енергії та оптимізації використання лісової біомаси.

Переорієнтація на наближене до природи лісівництво не має розглядатися виключно через призму перегляду технологій лісогосподарського виробництва, як відмова від суцільних рубок, залишення мертвої деревини, формування мішаних і багатоярусних деревостанів, але й через зміни у філософії ведення лісового господарства, реалізації творчого потенціалу лісівників, їхньої готовності брати на себе відповідальність, розбудови нових компетенцій тощо.

Фінансові механізми підтримки, передбачені Стратегією, відкривають нові можливості для модернізації українського лісового сектору. Хоча прямий доступ до фондів Спільної аграрної політики та програми Horizon Europe обмежений статусом України, досвід впровадження європейських стандартів створює основу для залучення міжнародної технічної допомоги та інвестицій. Концепція вуглецевого фермерства та платежів за послуги екосистем може стати додатковим джерелом доходів для лісової галузі, компенсуючи витрати на екологізацію виробництва. Розвиток ринку вуглецевих кредитів від лісових проєктів створює потенціал для залучення приватних інвестицій у відновлення лісів та підвищення їх стійкості до кліматичних змін.

Інтегровані системи моніторингу лісів на основі супутникових даних та наземних спостережень відіграватимуть важливу роль у розробці національних стратегій і планів розвитку лісового господарства. У цьому контексті актуалізується питання розвитку цифрової інфраструктури для забезпечення прозорості лісокористування, включаючи електронні системи обліку деревини, онлайн-платформи для видачі дозвільних документів та інтеграцію з європейськими інформаційними системами.

Стратегія формує дороговказ для розвитку лісового господарства України з урахуванням процесів євроінтеграції в суміжних сферах, але не замінює вирішення нагальних проблем, пов'язаних із подоланням корупційних ризиків, посиленням рівня правозастосування, підвищенням відкритості й прозорості лісової галузі.



Міжнародна науково-практична конференція з нагоди 185-річчя ННІ лісового і садово-паркового господарства НУБіП України

# ЛІСІВНИЧА ОСВІТА ТА НАУКА В УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ



КИЇВ • 5-6 червня  
2025

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І  
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЛІСОВОГО І  
САДОВОПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА**

**ТОВАРИСТВО ЛІСІВНИКІВ УКРАЇНИ**



## **ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ**

**УЧАСНИКІВ  
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ  
«ЛІСІВНИЧА ОСВІТА ТА НАУКА В  
УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ  
ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ  
УКРАЇНИ»  
(5 – 6 червня 2025 року)**

**КИЇВ – 2025**

Міжнародна науково-практична конференція «ЛІСІВНИЧА ОСВІТА ТА НАУКА В УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ».

Рекомендовано до друку науковою радою НДІ лісівництва та декоративного садівництва Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 9 від 19 травня 2025 р.)

**Відповідальні за випуск:**

директор НДІ лісівництва та декоративного садівництва,  
кандидат сільськогосподарських наук, доцент О.П. Бала

кандидат технічних наук, доцент О.Ю. Горбачова

© Національний університет біоресурсів і природокористування України,  
ННІ лісового і садово-паркового господарства,  
НДІ лісівництва та декоративного садівництва, 2025